

rigt paa saa mange Maader nøje sammenhængende Arbejde i Skolens Tjeneste, som hidtil har været betroet Provsten, nemlig dels den egentlige Tilsynsgering, dels den væsentligste Andel i Bestridelsen af den omfattende Administration, der er lagt ind under Skoledirektionen, er den sidstnævnte Del om ikke den vigtigste, saa dog den kvantitativt største, den, der kræver langt den meste Del af hans Tid. Men til at bestride denne Del af Gerningen møder en Skolemand ikke paa Forhaand med bedre Betingelser end en Præst, der dog altid fra sin Virksomhed i Skolekommissionen har Kendskab til en ikke uvæsentlig Del af Skolevæsenets Administration. Det er dernæst tvivlsomt, om en Amtsskolekonsulent, der vilde komme til at overtage gennemsnitlig 4 Skoledirektioners Administration, vilde kunne overkomme at besøge Tilsynet med det langt større Antal Skoler paa en anderledes indgaaende Maade, end Provsterne har kunnet overkomme, og det var dog dette, der skulde naas ved denne Reform.

Men selv om man nu vilde se bort fra disse ydre Vanskeligheder, maa man meget betvivle, at Ansættelsen af de sagskyndige Amtsskolekonsulenter som tilsynsførende virkelig i et væsentligt større Omfang vilde kunne bringe Skolen det, som man særlig har tænkt sig, nemlig det vejledende og retledende til Højnelse af de enkelte Læreres Undervisning. Thi den tilsynsførendes Visitats eller Besøg i Skolen, hvad man nu foretrækker at kalde det, vil altid væsentlig blive kontrollerende, hvem der saa er den visiterende, og kun lejlighedsvis vejledende; det er og kan ikke ifølge Sagens Natur være et Skoletilsyns Hovedopgave at bringe den pædagogiske Vejledning, som den enkelte Lærer maatte have nødvendig; dette maa søges naaet ad anden Vej, i hvilken Henseende man tidligere har henledet Opmærksomheden paa, at der utvivlsomt for forholdsvis beskedne Midler vilde kunne gøres god Gavn ved at lade afholde hyppige korte Instruktionskursus rundt om i Landet til gensidig Belæring og Opmuntring for Deltagerne, og hvor Skolemænd, der havde noget nyt og værdifuldt at bringe frem, kunde faa Lejlighed til at delagtiggøre andre deri.

Ministeriet kan altsaa af ovennævnte Grunde ikke tiltræde Kommissionens Forslag om Oprettelse af disse nye Amtsskolekonsulentembeder. Ligeledes maa man tage Afstand fra et andet Forslag, der har været nævnt, nemlig at der antages en fungerende Lærer i hvert Provsti til tillige

at indtræde i Skoledirektionen i Provstens Sted, altsaa som forretningsførende og tilsynsførende Medlem af Direktionen. Navnlig maa Ministeriet mene, at vedkommende ikke forsvarligt vilde kunne bestride dette Hverv ved Siden af sin Skolegering; men tillige har Ministeriet ligesom Kommissionen den Opfattelse, at der vilde være overmaade store Vanskeligheder forbundne med at gøre en Lærer, der sidder i Embede, til administrerende og tilsynsførende Medlem af sin og sine Kollegaers overordnede Skolestyrelse.

Ministeriet foreslaar altsaa Provsterne bibeholdt i deres nuværende Stilling i Skoledirektionen; man har ingen Betænkelighed derved, thi det er almindelig anerkendt, og Ministeriet kan føje sit Vidnesbyrd hertil, at Provsterne gennemgaaende har udført deres, ikke særligt honorerede Arbejde som Skoleprovster med stor Samvittighedsfuldhed og Dygtighed og gjort et godt og nyttigt Arbejde for Skolen. Man anser det derfor fuldt forsvarligt at beholde Provsterne, idet Ministeriet derhos vil lade det være sig magtpaaliggende fremtidig at vælge Provsten med det særlige Hensyn for Øje, at hans Hovedgering som Provst er Deltagelse i Skolens Styrelse.

Medens Kommissionen har foreslaaet en Skoledirektion paa 5 Medlemmer, nemlig Amtmanden, Amtsskolekonsulenten og 3 af Skoleraadet i eller udenfor dets Midte efter Forholdstal valgte Medlemmer, har Ministeriet ment, at det af praktiske Grunde, for at simplificere Forretningsgangen og fremme Sagernes Ekspedition, vil være det rigtigste at blive staaende ved det nuværende Medlemsantal af 3; men i Forbindelse hermed har man for, i Overensstemmelse med Kommissionsforslaget, at give de „valgte“ Medlemmer Flertallet i Direktionen, ment det rigtigt at foreslaa, at Amtmanden gaar ud af Direktionen, og at Skoleraadet i Stedet vælger 2 Medlemmer. Ganske vist har Ministeriet haft ikke ringe Betænkelighed ved at give Slip paa Amtmandens juridiske og administrative Indsigt i den overordnede Skolestyrelse for hele Amtet og i Direktionerne som eneste Mellemlid mellem de lokale Skolemyndigheder og Ministeriet, men man har dog ment, at dette Hensyn maatte vige for de ovennævnte Betragtninger.

Ministeriet har derhos i § 27 stillet Forslag om, at der i hver Direktionskreds af Ministeriet beskikkes en i Kredsen fast ansat Lærer eller Lærerinde til som Skoledirektionens Konsulent at bistaa Direktionen ved Behandlingen af forefaldende